

**Plán péče
o
přírodní rezervaci
Zámecký borek**

**na období
2021-2030**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1.	Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1	Základní identifikační údaje	1
1.2	Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5	Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6	Kategorie IUCN	3
1.7	Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.8	Cíl ochrany	3
2.	Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	4
2.1	Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	8
2.3	Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	9
2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	9
2.5	Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup	12
2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	14
3.	Plán zásahů a opatření	15
3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	15
3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	18
3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	18
3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	18
3.5	Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	19
3.6	Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	19
3.7	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	19
4.	Závěrečné údaje	20
4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	20
4.2	Použité podklady a zdroje informací	21
4.3	Seznam používaných zkratek	21
4.4	Podklady pro plán péče zpracoval	22
5.	Přílohy	23
	Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich	24
	Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich ...	26

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	528
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Zámělský borek
druh právního předpisu:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Rada Královéhradeckého kraje
datum platnosti předpisu:	3.12.2012
datum účinnosti předpisu:	22.1.2013

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký kraj
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Rychnov nad Kněžnou
obec s pověřeným obecním úřadem:	Záměl
obec:	Záměl
katastrální území:	Záměl, 790915

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: (Záměl, 790915)

Cílo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
8/1		orná půda	orná půda	314	9
14/2		lesní pozemek	lesní pozemek	6188	6145
14/12		ostatní plocha	ostatní komunikace	413	397
14/13		ovocný sad	ovocný sad	5722	5657
14/15		ostatní plocha	jiná plocha	259	285
8/15		orná půda	orná půda	10657	69
195/3		ostatní plocha	dráha	89854	12907
80/1		trvalý travní porost	trvalý travní porost	693	99
20/2		trvalý travní porost	trvalý travní porost	356	153
77/1		trvalý travní porost	trvalý travní porost	1568	1233
77/2		trvalý travní porost	trvalý travní porost	6340	6076
77/3		trvalý travní porost	trvalý travní porost	608	549
77/4		trvalý travní porost	trvalý travní porost	20	20
1068/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	47	47
1068/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	218	100
1068/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	21	21
1068/5		ostatní plocha	ostatní komunikace	668	161
8/19		orná půda	orná půda	5714	755
8/18		orná půda	orná půda	9035	114
12		orná půda	orná půda	15356	179

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
80/9		trvalý travní porost	trvalý travní porost	329	25
Celkem					350001

Ochranné pásmo:

Katastrální území: (Vamberk, 776785)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)*
857/1		lesní pozemek	lesní pozemek	10177	9170
858		trvalý travní porost	trvalý travní porost	4500	588
860/3		trvalý travní porost	trvalý travní porost	2490	277
859/1		trvalý travní porost	trvalý travní porost	1331	31
Celkem					10066

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,6145	0,9170		
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,8155	0,0896		
orná půda	0,1126			
ostatní zemědělské pozemky	0,5657			
ostatní plochy	1,3918		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	1,3918
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	3,5001	1,0066		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	ne
překryv s jiným typem ochrany:	ne
mezinárodní statut ochrany:	ne

Natura 2000

ptačí oblast:
evropsky významná lokalita:

ne
ne

1.6 Kategorie IUCN

Kategorie: ***IV - území pro péči o stanoviště/druhy***

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana, zachování a zlepšení stavu teplomilného biotopu, jež je domovem vzácných teplomilných druhů flóry a fauny.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L3.1 Hercynské dubohabřiny	38,2	Přechodné a hraniční typy na kontaktu s teplomilnými acidofilními doubravami, s přechody k suťovému lesu, na svazích s J expozicí. Svaz LBB <i>Carpinion betuli</i> Dubohabrové háje.	a
L4 Suťové lesy	16,0	Převážně na spodních částech svahů, místy v mozaice s dubohabřinami. Svaz LBF <i>Tilio platyphylilli-Acerion</i> Suťové a skalní lesy	a (9180*)
T3.4D. Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	31,1	Luční porosty, místy s dřevinnými nárosty, světliny v lesních porostech a souvislejších dřevinných nárostech. Svaz THE <i>Cirsio-Brachypodion pinnati</i> Subkontinentální širokolisté suché trávníky	a
T4.2. Mezofilní bylinné lemy	8,8	Okraje lučních porostů na kontaktu s lesními a dřevinnými porosty. Svaz THI <i>Trifolion medi</i> Mezofilní bylinné lemy	a

a=předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

9180* = prioritní typ habitatu, Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L3.1 Hercynské dubohabřiny	Zachování hercynských dubohabřin, o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Lilium martagon</i> .	- rozloha plochy nejméně 1,3 ha

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L4 Suťové lesy	Zachování suťových lesů, o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem medovníku meduňkolistého <i>Melittis melissophyllum</i> , okrotice bílé <i>Cephalanthera damasonium</i> , lilie zlatohlavé <i>Lilium martagon</i> .	- rozloha plochy nejméně 0,5 ha
T3.4D. Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	Zachování stanoviště širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného, o dostatečné rozloze, s reprezentativním výskytem ohrožených druhů rostlin a ZCHD živočichů.	- rozloha plochy nejméně 1,0 ha
T4.2. Mezofilní bylinné lemy	Zachování stanoviště mezofilní bylinné lemy, o dostatečné rozloze, bez expanze omanu vrbolistého <i>Inula salicina</i>	- rozloha plochy nejméně 0,3 ha - oman vrbolistý <i>Inula salicina</i> vzácně

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Geologická, geomorfologická a klimatická klasifikace

Geologické podloží tvoří turonský slínovec. Půdy jsou převážně pararendzina kambická a kambizem vyluhovaná, dále se zde nachází kambizem modální a pararendzina suťová a litická. Z hlediska Regionálního členění reliéfu dle Zeměpisného lexikonu ČR (Demek et Mackovčin 2006) patří řešené území soustavě Česká tabule, podsoustavě Východočeská tabule, celku Orlická tabule, podcelku Třebechovická tabule, okrsku Rychnovský úval. Podle klimatické klasifikace E. Quitta z r. 1970 náleží celé území k mírně teplé oblasti MT 9 - dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché, přechodné období krátké s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, krátká zima, mírná, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Fytocenologická klasifikace

V území lze vylišit následující syntaxony fytocenologického systému curyšsko-montpeliérské školy, uvedené v díle Vegetace ČR 4 (Chytrý a kol.). Menším písmem jsou uvedena přechodná společenstva nebo jejich deriváty.

Mezofilní a vlhké opadavé listnaté lesy

Třída LB. *Carpino-Fagetea* Jakucs ex Passarge 1968

Svaz LBB. *Carpinion betuli* Issler 1931

LBB01. *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* Oberdorfer 1957

Svaz LBF. *Tilio platyphilli-Acerion* Klika 1955

LBF01. *Aceri-Tilietum* Faber 1936

 Varianta *Carex digitata* (LBF01b)

Mezofilní a xerofilní křoviny a akátiny

Třída KB. *Rhamno-Prunetea* Rivas Goday et Borja Carbonell ex Tüxen 1962

Svaz KBB. *Berberidion vulgaris* Br.-Bl. ex Tüxen 1952

cf.KBB03. *Populo tremulae-Coryletum avellanae* Br.-Bl. in Kielhauser 1954

Suché trávníky

Třída TH. Festuco-Brometea Br.-Bl. et Tüxen ex Soó 1947

Svaz THE. Cirsio-Brachypodion pinnati Hadač et Klika ex Klika 1951

cf. THE01. Scabioso ochroleucae-Brachypodietum pinnati Klika 1933

Svaz THI. Trifolion medii Müller 1962

cf. THI02. Trifolio-Melampyretum nemorosi Dierschke 1973

Varianta *Brachypodium pinnatum* (THI02a)

Lesnická typologická klasifikace

Podle lesnické typologické mapy (www.geoportal/uhul.cz) jsou na území PR Zámělský borek mapovány následující lesní typy:

řada živná (series trophicum)

kategorie vysýchavá (categoria subxerothermica)

2C3 vysýchavá buková doubrava bohatší (s válečkou prapořitou (*Fageto-Quercetum subxerothermicum* – *Brachypodium pinnatum*))

řada obohacená humusem (javorová) (series acerosa)

kategorie acerózní (categoria acerosa lapidosa)

2A4(2) javorobuková doubrava sušší (strdivková (*Aceri-Fageto-Quercetum lapidosum* – *Melica uniflora*))

kategorie hlinitá (categoria deluvia)

2D5(3) obohacená buková doubrava vlhčí (bršlicová (*Querceto-Fagetum acerosum deluvium* - *Aegopodium podagraria*))

Současný vegetační kryt

Při aktualizačním inventarizačním průzkumu bylo nalezeno 102 druhů cévnatých rostlin. Ze zjištěných taxonů byl jeden druh silně ohrožený škarda ukousnutá (*Crepis praemorsa*) -/C2b, tři druhy ohrožené dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a dle Červeného seznamu vzácnější vyžadující pozornost: lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*) §3/C4a, medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*) §3/C4a, okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*) §3/C4a; jeden druh ohrožený dle Červeného seznamu: pcháč panonský (*Cirsium pannonicum*) -/C3 a sedm druhů vzácnějších vyžadujících pozornost (méně ohrožené): divizna jižní rakouská (*Verbascum chaixii* subsp. *austriacum*) -/C4a, chraťavec křovištěný (*Knautia drymeia*) -/C4a, chrpa ostropoperá (*Centaurea oxylepis*) -/C4a, jilm habrolistý (*Ulmus minor*) -/C4a, oman vrbovitý (*Inula salicina*) -/C4a, pcháč bezlodýžný (*Cirsium acaule*) -/C4a, violka divotvárná (*Viola mirabilis*) -/C4a. Lesní porosty v PR a OP zaujmají rozlohu zhruba 2,96 ha (65,6% z celkové plochy PR+OP) a představují tak plošně významný vegetační soubor v území. Podle lesnické typologické mapy ÚHÚL je zastoupen 2. lvs - bukodubový. Podle Skalického se jedná o suprakolinní vegetační stupeň (nadm. v. 200-550 m). Podle biogeografické typizace spadá území do hercynské varianty biochory 3BE Erodované plošiny na spraších 3. v.s. bioregionu 1.9 Cidlinského. Při bližším průzkumu a vyhodnocení zastoupených syntaxonů (nebo jednotek aktuální vegetace) tak lze konstatovat, že se v území stýkají typy dubohabřin *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* (dříve *Melapyro nemorosi-Carpinetum*) včetně jejich suťových forem (dříve *Aceri-Carpinetum*), s přechody k teplomilným doubravám z rámce sv. *Quercion petraeae*. Lesní porosty jsou věkově i prostorově diferencované, mají poměrně přirozenou dřevinnou skladbu, z přirozené skladby jsou zde významněji zastoupeny dub zimní (*Quercus petraea*), dub letní (*Quercus robur*), habr obecný (*Carpinus betulus*) a buk lesní (*Fagus sylvatica*), vyšší zastoupení má jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*), javor babyka (*Acer campestre*), javor mléč (*Acer platanoides*), třešeň ptačí (*Prunus avium*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*) jsou zastoupeny pouze jednotlivě. Z nežádoucích, geograficky a stanovištně

nepůvodních dřevin jsou zastoupeny trnovník akát (*Robinia pseudacacia*), modřín opadavý (*Larix decidua*) a topol kanadský (*Populus x canadensis*). V keřovém patru je velmi hojná líska obecná (*Corylus avellana*), při okrajích trnka (*Prunus spinosa*) a hlohy (*Crataegus sp.*). Podrost je relativně druhově bohatý, dominantními travinami jsou válečka prapořitá (*Brachypodium pinnatum*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), bika bělavá (*Luzula luzuloides*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), srha laločnatá (*Dactylis glomerata*), třtina křoviští (*Calamagrostis epigeios*), z dvouděložných jsou zastoupeny především hájové a mezofilní druhy jako silenka nicí (*Silene nutans*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), zvonek kopřivolistý (*Campanula trachelium*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), kuklík městský (*Geum urbanum*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis agg.*), jahodník obecný (*Fragaria vesca*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), bažanka vytrvalá (*Mecurialis perennis*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), strdivka nicí (*Melica nutans*) aj.

Fauna:

Z ochranářsky významných zástupců bezobratlých se zde vyskytuje např. zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), modrásek bahenní (*Phengaris nausithous*). PR dále tvoří vhodné stanoviště pro ZCHD živočichů např. ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), zmije obecná (*Vipera berus*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), tůhýk obecný (*Lanius collurio*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
divizna jižní rakouská (<i>Verbascum chaixii</i> subsp. <i>austriacum</i>)	-	C4a	vzácně luční stanoviště na V území
chrastavec křoviští (<i>Knautia drymeia</i>)	-	C4a	vzácně východní okraj lesního porostu
chrpa ostropérá (<i>Centaurea oxylepis</i>)	-	C4a	vzácně
jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)	-	C4a	vzácně
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	O	C4a	vzácně – 50 ks lesní porost na jižním okraji ZCHÚ
medovník meduňkolistý (<i>Melittis melissophyllum</i>)	O	C4a	vzácně – 2ks lesní porost na jižním okraji ZCHÚ
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	O	C4a	vzácně – 30 ks lesní porost na SZ okraji ZCHÚ
oman vrbovitý (<i>Inula salicina</i>)	-	C4a	běžně až expanzní výskyt
pcháč bezlodýžný (<i>Cirsium acaule</i>)	-	C4a	vzácně
pcháč panonský (<i>Cirsium pannonicum</i>)	-	C3	vzácně
violka divotvárná (<i>Viola mirabilis</i>)	-	C4a	vzácně západní polovina lesního celku
škarda ukousnutá (<i>Crepis praemorsa</i>)	-	C2b	vzácně – 3 ks otevřené stanoviště na východním okraji lesního porostu
chrpina velkolepá (<i>Centaurea jacea</i> subsp. <i>oxylepis</i>)	-	C4a	Prausová (2010) In Mikeska (2010) druh nepotvrzen

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Bezobratlí			
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	O		jedinci na otevřených stanovištích v území druh bez větší biotopové preference. Běžný ve volné krajině
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O		jedinci na otevřených stanovištích v území v současnosti hojný druh po celém území ČR od nížin do hor na otevřených biotopech, druh prodchl během posledních 20 let silnou expanzi, vývoj larev probíhá v půdě, kde se larvy živí kořinky.
modrásek bahenní (<i>Phengaris nausithous</i>)	SO	NT	jedinci severní část území Podmáčená stanoviště s výskytem krvavce totenu <i>Sanguisorba officinalis</i>
čmelák rolní (<i>Bombus pascuorum</i>)	O	-	jedinci Palearktický druh, v ČR jeden z nehojnějších čmeláků. Poměrně euryekní druh s širokou škálou biotopů.
čmelák zemní (<i>Bombus terrestris</i>)	O	-	jedinci Palearktický druh, jeden z našich nehojnějších čmeláků. Vyskytuje se od nížin do hor, obývá otevřená stanoviště, okraje světlejších lesů a kulturní krajiny.
Plazi			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	otevřená suchá stanoviště v území hojně
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	lesní porost na jižním okraji území jedinci
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	KO	VU	Mikeska (2010) druh nepotvrzen
Ptáci			
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	SO	VU	Zajíc (2010) In Mikeska (2010) druh nezastílen, výskyt velmi pravděpodobný
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	O	LC	JV okraj lesního porostu jedinec hnízdění možné
tuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	O	NT	keřové formace ve východní části území jedinci hnízdění pravděpodobné
krutillav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	SO	VU	zbytky sadu na SV území jedinec hnízdění možné
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	O	LC	severní okraj lesního porostu jedinec hnízdění možné
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	O	NT	přelet území území možné potravní stanoviště
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	O	LC	přelet území území možné potravní stanoviště
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	SO	LC	lesní okraj v SZ části jedinec hnízdění možné
Savci			
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	O	DD	severní okraj lesního porostu jedinec

Ohrožení: vyhláška MŽP 395/1992 Sb. O – ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh, KO – kriticky ohrožený druh; červený seznam mechorostů (Kučera et al. 2012); LR – nt – druh blízký ohrožení, LC – att – druh neohrožený, vyžadující pozornost; rostlin (Grulich & Chobot 2017); CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – taxon s nedostatečnými údaji; C1 - kriticky ohrožený, C2 - silně ohrožený (t- s předpokládaným úbytkem historických lokalit 50-90%), C3 - ohrožený či zranitelný druh, C4 - vzácnější taxony vyžadující pozornost; červený seznam bezobratlých (Hejda et al. 2017), obratlovců (Chobot & Němec 2017); CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturanční činitele

Nebyly zjištěny žádné významné abiotické disturanční činitele.

b) biotické disturanční činitele

Expanze omanu vrbového *Inula salicina*, výskyt zlatobýlu kanadského *Solidago canadensis*.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území je chráněno od roku 1946. PR Zámělský borek byla vyhlášena 7.1.2013 nařízením Královéhradeckého kraje 1/2013, o zřízení přírodní rezervace Zámělský borek na ploše o výměře 3,5 ha, s předmětem ochrany zachování a zlepšení stavu teplomilného biotopu, jež je domovem vzácných teplomilných druhů flóry a fauny.

Podstatou hodnoty území je kombinace slínovcového podloží, jižní expozice a posazení do již chladnější oblasti. Kombinace vápnitého podloží a výhrevné polohy znamená velkou diverzitu vzácnějších druhů nejen vegetace ale entomofauny. Jádro území s výchozy slínovce nad železniční tratí bylo dříve porostlé dřevinami a keři nicméně v posledních třech deceniích došlo k podstatnějšímu zarůstání. Stanoviště je natolik vysychavé, že spolu s působením okusu zvěře je na lokalitě stále ještě biotopově vyhovující řídký stromový a keřový porost s mezerami (Mikeska 2010).

b) lesní hospodářství

Menší část ZCHÚ se rozkládá na pozemcích určených k plnění funkce lesa, jedná se o lesní porost 99Bd10 LHO Rychnov nad Kněžnou, platnost 2011-2020. Porosty jsou pravděpodobně většinou výmladkového původu a jako takové byly v minulosti obhospodařovány. V posledních letech jsou ponechávány spíše bez zásahu.

Dalším typem porostu jsou kompaktní dřevinné nárosty mimo PUPFL, na části rozsáhlého pozemku Správy železniční dopravní cesty Praha. Přestože nejsou a nikdy zřejmě nebyly obhospodařovány lesnickým způsobem (podle LHP/LHO), byly vzhledem k jejich charakteru a významu pro účel tohoto plánu péče zahrnuty do všech tabulek a charakteristik spolu s lesními porosty na PUPFL.

c) zemědělské hospodaření

Otevřená stanoviště jsou dlouhodobě udržována kosením. Probíhá ruční kosení křovinořezem, popř. malou mechanizací na J a JZ svahu přírodní rezervace (jedenkrát v období června nebo července), dále je prováděna pásová seč malou mechanizací popř. křovinořezem (jedenkrát v období od 15. srpna). Pokosená biomasa je bezprostředně po každém sečení z lokality vyklizena. Dříve se v území pravděpodobně páslo. Předchozím plánem péče byla navržena obnova extenzivní pastvy.

d) myslivost

Provoz myslivosti v minulosti byl zřejmě zanedbatelný a neměl na stav společenstev v rezervaci negativní vliv. Okusu zvěře má pro společenstva spíše pozitivní vliv, nedochází tak rychle k zarůstání případných světlín s travními porosty, které jsou významné z hlediska zachování významných hmyzích populací. Přírodní rezervace je součástí honitby 5213110074 Potštějn, Záměl.

e) rekreace a sport

V OP dochází od sousední chatové (zahrádkářské) osady k navážení odpadu (černé skládky), vyklízené veškerého suchého dřeva na topení a zakládání ohňů v blízkosti lesního porostu.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

LHO Rychnov nad Kněžnou, LHC 508826, platnost 1.1.2011-31.12.2020

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

PR

Přírodní lesní oblast	26 Předhoří Orlických hor
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	508826/LHO Rychnov nad Kněžnou
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	0,62
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2011-31.12.2020
Organizace lesního hospodářství	LHO Rychnov nad Kněžnou, odborný lesní hospodář
Nižší organizační jednotka (porostní skupina)	99Bd10

OP

Přírodní lesní oblast	26 Předhoří Orlických hor
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	508826/LHO Rychnov nad Kněžnou
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	1,02 (v OP 0,92 ha)
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2011-31.12.2020
Organizace lesního hospodářství	LHO Rychnov nad Kněžnou, odborný lesní hospodář
Nižší organizační jednotka (porostní skupina)	99Be11

V následujících tabulkách je u PR k ploše lesních porostů na PUPFL (0,62 ha) přičtena plocha lesních porostů na pozemku Správy železniční dopravní cesty Praha (1,33 ha).

Tabulky jsou zpracovány pro lesní (dřevinné) porosty zvlášť pro PR a OP.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

PR

Přírodní lesní oblast: 26 Předhoří Orlických hor				
Soubor lesních typů	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2A	javorobuková doubrava	DBZ 40-60, LP 5-20, BK +25, HB 0-20, JV 2-25, (BO, JD, JS, JL, BB, BR, TS) + DBZ 50, LP 20, BK 10, HB 10, JV 10, (BO, JD, JS, JL, BB, BR, TS) +	1,33	68,2
2C	vysýchavá buková doubrava	DBZ 55-75, LP 5-15, BK 0-15, HB 0-30, BO 0-10, (JV, JS, BRK, BB) + DBZ 70, LP 10, BK 10, HB 10, (BO, JV, JS, BRK) +	0,62	31,8
Celkem			1,95	100 %

OP

Přírodní lesní oblast: 12 Předhoří Šumavy a Novohradských hor				
Soubor lesních typů	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2A	javorobuková doubrava	DBZ 40-60, LP 5-20, BK +25, HB 0-20, JV 2-25, (BO, JD, JS, JL, BB, BR, TS) +	0,12	11,9

Přírodní lesní oblast: 12 Předhoří Šumavy a Novohradských hor

Soubor lesních typů	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
		DBZ 50, LP 20, BK 10, HB 10, JV 10, (BO, JD, JS, JL, BB, BR, TS) +		
2C	vysýchavá buková doubrava	DBZ 55-75, LP 5-15, BK 0-15, HB 0-30, BO 0-10, (JV, JS, BRK, BB) + DBZ 70, LP 10, BK 10, HB 10, (BO, JV, JS, BRK) +	0,63	62,4
2D	obohacená buková doubrava	DBZ 50-70, LP 5-15, BK 0-25, HB 0-20, (BO, JD, JV, JS, JL, BB, BRK) + DBZ 60, LP 10, BK 20, HB 10, (BO, JD, JV, JS, JL, BB, BRK) +	0,26	25,7
Celkem			1,01	100 %

Celková plocha lesních a dřevinných porostů v OP zahrnuje část lesního porostu 99Be11 na PUPFL (0,92 ha) a část na bývalých loukách (0,09 ha)

Porovnání přirozené a současné skladby lesa
PR

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
BO	borovice lesní	+	+	+	+
SM	smrk ztepilý	+	+	-	-
JD	jedle bělokorá	-	-	+	+
TS	tis červený	-	-	+	+
Listnáče					
DB+DBZ	dub (zimní+letní)	0,45	23,1	1,11	57,0
BK	buk lesní	0,10	5,1	0,19	9,7
LP	lípa srdčitá	-	-	0,33	16,9
AK	trnovník akát	0,04	2,1	-	-
HB	habr obecný	0,70	35,9	0,19	9,7
BR	bříza bělokorá	-	-	+	+
TR	třešeň ptačí	0,01	0,5	-	-
JS	jasan ztepilý	0,38	19,5	+	+
JV	javor mléč	0,08	4,1	0,13	6,7
JL	jilm habrolistý	0,01	0,5	+	+
BB	javor babyka	0,03	1,5	+	+
BRK	jeřáb břek	-	-	+	+
HR	hrušeň obecná	0,01	0,5	-	-
TPX	topoly ostatní	0,01	0,5	-	-
KR	keře	0,13	6,7	-	-
Celkem		1,95	100 %	1,95	100 %

OP

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
BO	borovice lesní	-	-		
JD	jedle bělokorá	-	-	+	+
MD	modřín opadavý	0,10	10,0	-	-
TS	tis červený	-	-	+	+
Listnáče					
DB+DBZ	dub (zimní+letní)	+	+		
AK	trnovník akát	0,05	5,0		
HB	habr obecný	0,30	30,0		
LP	lípa srdčitá	+	+		

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
BR	bříza bělokorá	-	-	+	+
TR	třešeň ptačí	+	+	-	-
JS	jasan ztepilý	0,46	45,0	+	+
JV	javor mléč	0,10	10,0		
JL	jilm habrolistý	-	-	+	+
BB	javor babyka	+	+	+	+
BRK	jeřáb břek	-	-	+	+
Celkem		1,01	100 %	1,01	100 %

V tabulce Porovnání přirozené a současné skladby lesa bylo využito plošné zastoupení dřevin z taxacačních údajů z návrhu LHO, doplněny byly jednotlivě vtroušené dřeviny. Při stanovení přirozené dřevinné skladby byly použity modely přirozené druhové skladby uvedené v publikacích: Péče o chráněná území II. Lesní společenstva (I.Míchal, V.Petříček a kol, AOPK ČR Praha 1999), Pravidla hospodaření pro typy lesních stanovišť v EVL soustavy NATURA 2000 (Planeta 9/2006) a Rámcové zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy NATURA 2000 v ČR (Smejkal 2003). Rozpětí zastoupení u vůdčích dřevin bylo upraveno s ohledem na místní poměry.

Mapa přirozenosti lesních porostů vznikla na podkladě lesnického typologického průzkumu (ÚHÚL) a porovnání aktuální dřevinné skladby. Použita byla stupňovitost uvedená v příloze č. 2 k vyhlášce č. 60/2008 Sb.

- *Lesy původní, přírodní* (stupně 1.-2.) se v rezervaci nedochovaly.
- *Lesy přírodě blízké* (stupeň 3.) jsou zastoupeny druhově pestrými, věkově i prostorově diferencovanými lesními porosty na PUPFL i na nelesním drážním pozemku.
- *Lesy kulturní* (stupeň 4.) nejsou v PR zastoupeny.
- *Lesy nepůvodní* (stupeň 5.) nejsou v PR zastoupeny.

Stupně přirozenosti lesních porostů	Skladba dřevin		Přípustné způsoby ovlivnění lesních porostů	Barva v mapě	Zastoupení (%)
	1.	2.			
1. Les původní	0-5	+	mýtní těžba jednotlivých stromů (toulavá t.) před více než 100 lety odvoz odumřelého dříví před více než 50 lety, pastva domácích zvířat nebo chov spárkaté zvěře v minulosti, přičemž tyto vlivy na druhovou skladbu, strukturu a texturu dřevinné složky jsou v současnosti zanedbatelné.	zelená	0
2. Les přírodní	0-5	+	obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na méně než 1/4 plochy (v současnosti ne), mýtní těžba s následnou sekundární sukcesí lesa v minulosti, zásahy sledující cíle ochrany přírody v minulosti (v současnosti ne), odvoz odumřelého dříví v posl. 50-ti letech (v současnosti ne).	hnědá	0
3. Les přírodě blízký	0-10	+	obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na více než 1/4 plochy (v současnosti ne), v současnosti pouze zásahy sledující cíle ochrany přírody (zásahy managementové), nahodilá těžba živých stromů nalétnutých kalamitními druhy hmyzu a odvoz tohoto dříví v současnosti.	žlutá	100
4. Les kulturní	0-50	-	Les s významným zastoupením přirozené dřevinné skladby, ale dosud částečně produkčně hospodářsky využívaný.	modrá	0
5. Les nepůvodní	51-100	-	Les s významným zastoupením nepůvodní dřevinné skladby a nadále hospodářsky využívaný.	červená	0

1. přítomnost stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin v %

2. přítomnost všech hlavních geograficky a stanovištně původních druhů dřevin, tj. druhů s předpokládaným původním zastoupením více než 20%, v zastoupení nejméně 1%

V lesních porostech nebyly v rámci porostních skupin vylišovány dílčí plochy.

Přílohy:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3- Mapa dílčích ploch a objektů

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha plochy neklesá pod 1,3 ha	<p>V minulosti bylo v lesních a dřevinných porostech hospodařeno spíše extenzivním způsobem nebo bylo území ponecháváno bez zásahu, což zcela odpovídá požadavkům na zachování předmětu ochrany. Předchozími průzkumy byl v území potvrzen vzácný výskyt lilie zlatohlavé <i>Lilium martagon</i> a okrotice bílé <i>Cephalantera damasonium</i>. Znovu nalezen byl druh medovník meduňkolistý <i>Melitis melissophyllum</i>.</p> <p>Cílovým stavem péče o stanoviště je zachování nejméně současné rozlohy, s reprezentativním výskytem ZCHOD, bez výskytu expanzních druhů rostlin a nepůvodních druhů dřevin.</p> <p>Závěry pro další postup lze shrnout do následujících bodů: odstranit z porostu geograficky nepůvodní dřeviny (akát, topol a modřín), nezalesňovat, ponechat přirozené obnově dřevinami přirozené skladby - dubem, habrem, lípou srdčitou, javorem mléčem, jilmem habrolistým, neprovádět obnovní těžby podle předpisu LHO jak v PR, tak v OP, zredukovat pouze na odstranění nepůvodních dřevin, dřevinné nálety a nárosty redukovat v potřebném rozsahu na zaručujících okrajích lučních porostů a ve větších světlincích, při výběrných zásazích v lesních porostech šetřit keřové patro, zamezit negativním antropickým jevům (černé skládky).</p>	
stav:	dobrý	
trend vývoje:	setrvalý	

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha plochy neklesá	V minulosti bylo v lesních a dřevinných porostech hospodařeno spíše extenzivním způsobem nebo bylo území ponecháváno bez zásahu, což zcela odpovídá požadavkům	

ekosystém:	L4 Sut'ové lesy
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
pod 0,5 ha	<p>na zachování předmětu ochrany. Předchozími průzkumy byl v území potvrzen vzácný výskyt lilie zlatohlavé <i>Lilium martagon</i> a okrotice bílé <i>Cephalantera damasonium</i>. Znovu nalezen byl druh medovník meduňkolistý <i>Melitis melissophyllum</i>.</p> <p>Cílovým stavem péče o stanoviště je zachování nejméně současné rozlohy, s reprezentativním výskytem ZCHOD, bez výskytu expanzních druhů rostlin a nepůvodních druhů dřevin.</p> <p>Závěry pro další postup lze shrnout do následujících bodů: odstranit z porostu geograficky nepůvodní dřeviny (akát, topol a modřín), nezalesňovat,ponechat přirozené obnově dřevinami přirozené skladby - dubem, habrem, lípou srdčitou, javorem mléčem, jilmem habrolistým, neprovádět obnovní těžby podle předpisu LHO jak v PR, tak v OP, zredukovat pouze na odstranění nepůvodních dřevin, dřevinné nálety a nárosty redukovat v potřebném rozsahu na zarušťajících okrajích lučních porostů a ve větších světlincích, při výběrných zásazích v lesních porostech šetřit keřové patro, zamezit negativním antropickým jevům (černé skládky).</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.4D Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha plochy neklesá pod 1 ha	<p>Stanoviště jsou dlouhodobě udržována kosením. Probíhá ruční kosení křivořezem, popř. malou mechanizací přírodní rezervace (jedenkrát v období června nebo července), dále je prováděna pásová seč malou mechanizací popř. křivořezem (jedenkrát v období od 15. září). Pokosená biomasa je bezprostředně po každém sečení z lokality vyklizena, což zcela odpovídá požadavkům na zachování předmětu ochrany.</p> <p>Na plochách se vyskytuje významná část populace ještěrky obecné <i>Lacerta agilis</i>, zaznamenaný byl výskyt modráška bahenního <i>Phengaris nausithous</i>, provádění výše zmíněných managementových prací populace těchto druhů prozatím neohrožuje.</p> <p>Dříve se v území pravděpodobně páslo, dříve navržena extenzivní pastva, známky pastvy ale nejsou v současné době patrný. Předchozím plánem péče byla navržena asanace ploch - celoplošné pokosení (odstranění biomasy před tvorbou semen omanů), narušení drnu. Pokud bylo uvedené provedeno, lze zásah hodnotit jako nevhodující s ohledem na šíření omanu vrbovitého <i>Inula salicina</i>, což ohrožuje cílový stav předmětu ochrany, tudíž je hodnocen jako zhoršený. Pomístně byly odstraněny křoviny, které se v současné době začínají opět expandovat do otevřených stanovišť, což ohrožuje cílový stav předmětu ochrany, hodnocen je jako zhoršený.</p> <p>Cílovým stavem péče o stanoviště je zachování nejméně současné rozlohy, s reprezentativním výskytem ZCHOD, s minimalizací výskytu expanzních druhů rostlin.</p> <p>Závěry pro další postup lze shrnout do následujících bodů: pokračovat v managementu kosení – ruční kosení křivořezem, popř. malou mechanizací (jedenkrát v období června nebo července), dále provádět pásovou seč malou mechanizací popř. křivořezem (jedenkrát v období od 15. září), biomasu odklidit bezprostředně po každém sečení.</p>
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T4.2 Mezofilní bylinné lemy
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha plochy neklesá pod 0,3 ha	<p>V předchozích letech bylo uplatňováno kosení ručně nebo lehkou mechanizací 2x ročně, což zcela odpovídá zachování předmětu ochrany. Navržená asanace ploch - celoplošné pokosení (odstranění biomasy před tvorbou semen omanů), narušení drnu, pokud proběhla, nelze ji hodnotit jako prospěšnou z důvodu šíření omanu vrbolistého. Uplatňována je pásová seč, pomístně byly odstraněny dřeviny a křoviny, uvedené zásahy jsou zcela v souladu se zachováním předmětu ochrany, zabezpečena je tím dostatečná rozloha stanoviště a potlačování rozvoje křovin na úkor otevřených stanovišť, pásovou sečí jsou zabezpečeny podmínky pro vývoj ochranářsky významných druhů živočichů.</p> <p>Plocha s výskytem chrastavce křovištěního <i>Knautia drymeia</i> a části populace ještěrky obecné <i>Lacerta agilis</i>. Výše zmíněná managementová opatření neohrožují populaci druhu na bytí.</p> <p>Cílovým stavem péče o stanoviště je zachování nejméně současné rozlohy, s reprezentativním výskytem ZCHOD, s minimalizací výskytu expanzních druhů rostlin.</p> <p>Závěry pro další postup lze shrnout do následujících bodů: pokračovat v managementu kosení – ruční kosení křovinořezem, popř. malou mechanizací 2x ročně (červen – červenec / od 15. září), biomasu odklidit bezprostředně po každém sečení.</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý
výskyt omanu vrbolistého <i>Inula salicina</i> vzácně	<p>Celá plocha je dlouhodobě pravidelně obhospodařována (sečena), což odpovídá požadavkům na zachování předmětu ochrany. Přesto se v současné době v území šíří oman vrbolistý <i>Inula salicina</i> (expanzní projev).</p> <p>Cílovým stavem je vzácný výskyt omanu vrbolistého v ploše mezofilních bylinných lemů.</p> <p>Stržení drnu zde lze považovat za rizikové z důvodu rychlé obnovy omanů ze semenné banky a vzniku zcela nehodnotných stanovišť. Doporučit lze pokračování v managementu kosení a monitoringu případné expanze druhu – v takovém případě je vhodné provést 3. seč s odklizením biomasy (i za cenu zhoršení podmínek ZCHD živočichů) v průběhu měsíce srpna.</p>
stav:	špatný
trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolizi zájmů ochrany jednotlivých fenoménů lze předpokládat v případě managementových opatření zaměřených na údržbu stanovišť (zamezení expanze omanu vrbolistého *Inula salicina*) vs. ochrana ZCHD hmyzu – dílčí plochy s prokázaným výskytem modráska bahenního *Phengaris nausitae*. Oproti zvyklostem v ochraně tzv. naturových druhů, v případě tohoto ZCHÚ lze doporučit upřednostnění ochrany biotopů (nutné zhodnocení expanze v daném roce).

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o les podle souboru lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		
1	32a – les zvláštního určení (PP)	1A, 1B, 1C, 1K		
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
2A, 2D, 2C	DB 2, BK 1, HB 6, JS 1 (LP, JV, JL, BB) +			
Porostní typ A - listnatý smíšený				
Smišené porosty s převahou habru a dubu, s příměsí buku, jasanu.				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
výběrný				
Obmýtí		Obnovní doba		
fyzický věk		nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Zajistit trvalou reprodukci dřevin přirozené (cílové) skladby , redukce geograficky nepůvodních dřevin (akát, modřín, topol).				
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií				
Maximálně využívat přirozenou obnovu, výběr zaměřený na zdravotní stav porostu a vyklizení nežádoucích dřevin (AK, MD, TPX), do vzniklých ředin a světlín v případě potřeby možná výsadba dřevin přirozené skladby (DB, LP, JV, JL).				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
Přirozená obnova. V případě doplnění jamková sadba.				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově		
2A, 2D, 2C	DB, JV, LP, HB, BK	Jamková sadba v nepravidelném sponu podle konkrétních podmínek.		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií				
Minimální zásahy, podpora přirozeného zmlazení, v případě potřeby napomoci prostorové diferenciaci porostů uvolňováním kvalitních jedinců a důsledná redukce nežádoucích nárostů a náletů. Podsadby a výsadby chránit proti škodám zvěří (individuální ochrana), při výchově úprava prostorové diferenciace porostů jednotlivým výběrem, preferovat dřeviny přirozené skladby, šetřit příměsi, redukovat zmlazování geograficky a stanovištěně nevhodných dřevin.				
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií				
Sledovat zdravotní stav porostů, v případě potřeby následný zdravotní výběr, nátery proti okusu. Při jednotlivých výsadbách individuální oplocení, při plošných výsadbách založit menší oplocenky. Vyloučení všech mysliveckých zařízení, jinak provozování myslivosti bez omezení, udržovat přirodě blízké stavy zvěře až přirodě blízké hospodaření.				
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií				
Odumřelou hmotu ponechávat v porostech, v případě potřeby stáhnout na hromady.				
Poznámka				
-				

Přílohy:

- T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- M3 - Mapa dílčích ploch a objektů
- M4 - Lesnická mapa typologická
- M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T3.4D Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	kosení, úklid biomasy
Vhodný interval	2x ročně
Minimální interval	1x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka, lehká mechanizace v suchém roce
Kalendář pro management	červen-červenec a od 15. září
Upřesňující podmínky	<p>možné uplatnění pásové seče - po spádnici, zachování nepokosených pásů vegetace (cca 10 m široké)</p> <p>v případě zohlednění biotopů modráska bahenního <i>Phengaris nausithous</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) seč V/VI a/nebo od IX/X, ponechat 1/5 nepokosenou 2) seč VI, VII ponechat 50% rozlohy nepokosené <p>Nedosečky nesmějí být umisťovány do míst s výskytem nežádoucích druhů rostlin nebo na okraj DP (riziko expanze ze sousedních DP). Umístění nedosečků každoročně střídat.</p> <p>V případě nutnosti potlačení expanze omanu vrbolistého lze na plochách jeho výskytu zařadit další seč s odklizením biomasy z území.</p>

Ekosystém	T3.4D Širokolisté suché trávníky, porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	prořezávky
Vhodný interval	2x za platnost plánu péče
Minimální interval	2x za platnost plánu péče
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	říjen - únor
Upřesňující podmínky	Provést v prvním roce platnosti plánu péče, ponechat pomísně solitérní keře pro umístění hnízd tůhýka obecného <i>Lanius collurio</i> , ponechat ovocné stromy z pozůstatků sadu vč. jejich torz; část zásahu bude prováděna v průběhu kosení ploch. V následujících letech sledovat rozvoj keřového patra a provádět pomísní prořezávky v případě rozrůstání keřových formací.

Ekosystém	T4.2 Mezofilní bylinné lemy
Typ managementu	kosení, úklid biomasy
Vhodný interval	2x ročně
Minimální interval	1x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ručně vedená sekačka, lehká mechanizace v suchém roce
Kalendář pro management	červen-červenec od 15. září
Upřesňující podmínky	Vyklichení biomasy z území bezprostředně po seči.

Ekosystém	T4.2 Mezofilní bylinné lemy
Typ managementu	prořezávky
Vhodný interval	2x za platnost plánu péče
Minimální interval	1x za platnost plánu péče
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, motorová pila
Kalendář pro management	říjen - únor
Upřesňující podmínky	Ponechat pomístně solitérní keře pro umístění hnízd ťuhýka obecného <i>Lanius collurio</i> ; jinak důsledně potlačovat rozvoj keřů - část zásahu bude prováděna v průběhu kosení ploch. V následujících letech sledovat případný rozvoj keřového patra a provádět jeho redukci.

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

c) péče o populace a biotopy živočichů

modrásek bahenní (*Phengaris nausithous*)

Především plochy s biotopy modráška bahenního *P. nausithous* je nutné řešit samostatně. S ohledem na fenologii a ekologii daných druhů je možné uvažovat o dvou formách péče.

1) První variantou je realizovat seč do konce května nebo/(a) od konce září. Takovéto načasování umožní u jarní seče, aby krvavec toten *Sanguisorba officinalis* vykvetla a imága měla kam klást a aby housenky (u podzimní seče) bezpečně opustily kvetenství krvavce. Zároveň je nutné ponechat u jarní i případné podzimní seče cca 1/5 nepokosenou (opět formou rovnoměrně rozdelených pruhů). Jde zejména o pojistné opatření - může se totiž stát, že imága vyletí dříve nebo zemědělec poseká dané louky o něco později. Takovéto opatření tak snižuje negativní dopad náhodně nevhodně načasované seče na populace obou druhů.

2) Pokud trvá požadavek na pozdější seč (červen, červenec), je možné ji realizovat, ale na předmětných loukách musí zůstat minimálně(!) 50% rozlohy nepokosených. A to opět formou po celé louce rovnoměrně rozdelených pruhů. Takto vysoký podíl nepokosené plochy by měl poskytnout dostatečné množství živných rostlin ve vhodném vývojovém stádiu, které zajistí dlouhodobou prosperitu populací.

d) zásady jiných způsobů využívání území

myslivost

Problematiku myslivosti není možné plánem péče zpracovaným pro prostor PR uspokojivě řešit. Lze pouze konstatovat, že cílem mysliveckého hospodaření se zvěří v rámci příslušné honitby by mělo být dosažení souladu mezi přirozeným potravním potenciálem lesních porostů a početností (především spárkaté) zvěře. V PR nesmí být umísťována jakákoliv krmná zařízení, která by lákala zvěř v době zimní nouze.

třešňový sad

Zachování pozůstatku třešňového sadu – zachování stávajících vitálních jedinců i torz (stanoviště vývoje hmyzu, hnízdní stanoviště krutihlava obecného). Padlé jedince z území nevyklízet, lze je ponechat na západním okraji DP. Náhradou za ně provádět postupnou výsadbu nových dřevin, nejlépe krajových odrůd třešní, opatřených opěrkami a individuální ochranou proti okusu zvěři.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Příloha:

T1 - Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásmá včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Odstranit z porostu geograficky nepůvodní dřeviny (akát, topol a modřín), nezalesňovat, ponechat přirozené obnově dřevinami přirozené skladby - dubem, habrem, lípou srdčitou, javorem mléčem, jilmem habrolistým, neprovádět obnovní těžby podle předpisu LHO v OP, zredukovat pouze na odstranění nepůvodních dřevin, dřevinné nálety a nárosty redukovat v potřebném rozsahu na zarůstajících okrajích lučních porostů a ve větších světlínách, při výběrných zásazích v lesních porostech šetřit keřové patro, zamezit negativním antropickým jevům (černé skládky).

V ochranném pásmu nesmí být umísťována jakákoliv krmná zařízení, která by lákala zvěř v době zimní nouze.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Obnova pruhového značení a malých státních znaků.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Přehlášení území na novou rozlohu dle průběhu hranic parcel v KN nikoliv stanoviště v terénu. Zahrnutí pouze parcel, které jsou již součásti ZCHÚ.

Zvážit změnu způsobu využití části parcely č. 195/3 v ZCHÚ, která je v současnosti vedena jako dráha.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Není navrhováno.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

U spodního vstupu u trati a na západní hranici OP umístit informační ceduli s popisem významných fenoménů v území.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

1. Každoroční monitoring expanze omanu vrbovitého *Inula salicina* pro sledování vlivu managementových opatření na zamezení expanze druhu.
2. Dvakrát za dobu platnosti plánu péče provést inventarizační průzkum vegetace, hmyzu, herpetofauny pro sledování vlivu managementových opatření na ochranářsky významné druhy.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Kosení travních porostů včetně zpracování a svazu – 2x ročně (kosení ručně vedenou sekačkou nebo křivonořezem + příplatek přístupnost pozemku a obsekání a pomístní narušení drnu 25 %) jednorázově 22 770 Kč /ha	1,1 ha	20	500 940
Redukce dřevitých nárostů (motorová pila, křivonořez, likvidace a odvoz – přístup lehké techniky mimo plochu) + příplatek za přístupnost 25 %; jednorázově 43 750 Kč / ha	1 ha	2	87 500
Likvidace expanzních druhů rostlin (nad rámec kosení) (doprava, mechanická likvidace jedinců či skupinek) jednorázově 10 000 Kč / ha	0,25 ha	20	50 000
Odstranění nepůvodních dřevin (akát, topol, modřín) výběrná těžba a prořezávka, odvoz z území	0,07 ha	1	70 000
Náhradní výsadba krajových odrůd třešní s kůly a individuální ochrannou	20	1	60 000
Instalace informačních panelů	2 ks	1	40 000
Obnova pruhového značení a malých státních znaků	12 ks	1	30 000
Monitoring expanze omanu vrbovitého	1	10	20 000
Monitoring vlivu managementových opatření (vegetace, herpetofauna, entomofauna)	1	2	160 000
Náklady celkově (Kč)			1 058 440

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb.

Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- AOPK ČR, LČR, VLS ČR a kol. (2006): pravidla hospodaření pro typy lesních stanovišť v EVL soustavy NATURA 2000, Planeta Praha
- BUČEK A., LACINA J. (2002): Geobiocenologie II, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně
- GUTH J. [ed.] (2006): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR, Praha
- CHYTRÝ M., KUČERA T.& KOČÍ M. (eds) 2010: Katalog biotopů České republiky, AOPK ČR, Praha
- CHYTRÝ M., editor (2014): Vegetace České republiky 4. Lesní a krovinná vegetace, ACADEMIA Praha
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. JUN., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. (eds.) (2002): Klíč ke květeně České republiky, Academia, Praha
- MIKESKA M.(2010): Plán péče o přírodní rezervaci Zámělský borek na období 2011-2020
- MORAVEC J. a kolektiv (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení 2. vydání, Severočeskou přírodou, Litoměřice
- MORAVEC J. (red.) (2000): Přehled vegetace České republiky, sv. 2 – Hygrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy, Akademie Praha
- PRŮŠA E.(2001): Pěstování lesů na typologických základech, Lesnická Práce
- SVOBODA A. (2019): Podklady pro plán péče o území PR Zámělský borek. Nepublikováno, depon.in EKOSFER Solutions,s.r.o.
- SMEJKAL J. (2003): Rámcové zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy NATURA 2000 v ČR, AOPK ČR
- VIEWEGH J., 1999: Klasifikace lesních rostlinných společenstev (se zaměřením na Typologický systém ÚHÚL), Praha
- Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny + Vyhl. č.395/1992 Sb.
- Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích + Vyhláška MZe o lesním hospodářském plánování č. 84/1996 Sb.

webové stránky:

- <http://drusop.nature.cz>
www.cuzk.cz
www.mapy.nature.cz
www.geoportal/uhul.cz
www.kontaminace.cenia.cz
www.biomonitoring.cz (Kučera T. 2005)

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EVL – evropsky významná lokalita
KN – katastr nemovitostí
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
OP – ochranné pásmo
PK – pozemkový katastr
PP – přírodní památka
PLP – plán péče
ZCHÚ - zvláště chráněné území

Vědecké a české názvy k použitým zkratkám dřevin

BB	javor babyka	<i>Acer campestre</i> L.
BK	Buk lesní	<i>Fagus sylvatica</i> L.
BO	Borovice lesní	<i>Pinus sylvestris</i> L.
BR	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i> Roth.
BRK	Jeřáb břek	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz
DB	Dub letní	<i>Quercus robur</i> L.
JD	Jedle bělokorá	<i>Abies alba</i> Mill.
JR	Jeřáb ptačí	<i>Sorbus aucuparia</i> L.
JV	Javor mléč	<i>Acer platanoides</i> L.
KL	Javor klen	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.
LP	Lípa srdčitá	<i>Tilia cordata</i> Mill.
MD	Modřín opadavý	<i>Larix decidua</i> P.Miller
OL	Olše lepkavá	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertner
OS	Topol osika	<i>Populus tremula</i> L.
SM	Smrk ztepilý	<i>Picea abies</i> (L.) Karsten
TR	Třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i> (L.)L.

Zkratky dřevin odpovídají příloze č.4 k Vyhlášce MZe č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování. Názvy jsou uvedeny podle Kubát et al 2002.

4.4 Podklady pro plán péče zpracoval

EKOSFER Solutions, s.r.o.

na zpracování se podíleli: Mgr. Aleš Svoboda, Ph.D.
 Ing. Vojtěch Dubrovský

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásmo

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4 – Lesnická mapa typologická

Příloha M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Vrstvy:

Příloha V1 – Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

Fotografie:

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

PR

označení JPRL	dílčí plocha	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	intenzita zásahu (%)	naléhavost *	poznámka
99Bd10	DP1	0,62	1/A	HB DB BK JS	60 20 10 10	18 20 22 22	3	bez zásahu	-	-	V příměsi JV, BB. Věkově i prostorově diferencovaná slabá kmenovina se zarostlými staršími výstavky.
- 195/3	DP1	1,33	1/A	DB HB JS JV BK AK BB TR JL HR TPX BO SM KR	24 24 24 6 3 3 2 1 1 1 1 + + 10	-	3	vyřezání TPX a AK, redukce lísky ve větších světlínách v JV cípu, při údržbě u trati ponechávat cenné listnáče a lísku	-	1	Prostorově a věkově značně diferencovaný porost výmladkového a sukcesního původu (ve stabilním katastru pozemek vedený jako les), s bohatým keřovým patrem (líška, hloh, trnka). Není na PUPFL (pozemek Správy železniční dopravní cesty Praha).

stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný

OP

označení JPRL	dílčí plocha	výměra dílčí plochy (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	průměrná výška porostu (m)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	intenzita zásahu (%)	naléhavost *	poznámka
99Be11	OP	1,01	1/A	JS HB MD AK	55 30 10 5	25 19 24 18	3	vyřezání AK, JV cípu, při údržbě u trati ponechávat cenné listnáče a lísku	-	1	V příměsi JV, BB. Věkově i prostorově diferencovaná slabá kmenovina se zarostlými staršími výstavky.

stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:

4. stupeň - zásah *naléhavý* (*nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany*),
5. stupeň - zásah *vhodný*,
6. stupeň - zásah *odložitelný*

**Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet
plánovaných zásahů v nich**

Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dilčí plochy	íměra (ha)	u plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2	0,5607	Starý sad. Stanoviště s ekosystémem T3.4D. V současné době se v území šíří oman vrbolistý <i>Inula salicina</i> . Na plochách se vyskytuje významná část populace ještěrky obecné <i>Lacerta agilis</i> , zaznamenaný byl modrásek bahenní <i>Phengaris nausithous</i> , otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i> , zlatohlávek tmavý <i>Oxythyrea funesta</i> , ūhýk obecný <i>Lanius collurio</i> , krutihlav obecný <i>Jynx torquilla</i> .	kosení a odklizení biomasy pásová seč	1	červen-červenec od 15.září	2x ročně
			prořezávky	1	říjen - únor	2x za platnost plánu péče
			výsadby krajových odrůd třešní	2	pol. října – listopad / pol. března – pol. dubna	3x za platnost plánu péče
3	0,2151	Otevřené stanoviště při lesním okraji s ekosystémy T4.2 a T3.4D. Plocha s výskytem chrvastavce křovištního <i>Knautia drymeia</i> , škardy ukousnuté <i>Crepis praemorsa</i> a části populace ještěrky obecné <i>Lacerta agilis</i> . V současné době se v území šíří oman vrbolistý <i>Inula salicina</i> (expanzní projev).	kosení a odklizení biomasy	1	červen-červenec od 15.září	2x ročně
			prořezávky prořezávky ve spodní části DP	1 2	říjen – únor dtto	2x za platnost plánu péče dtto
4	0,7089	Převážně otevřené stanoviště se solitérními stromy, ve spodní části zapojená vegetace. Plocha s ekosystémem T3.4D. Výskyt divizny jižní rakouské <i>Verbascum chaixii</i> subsp. <i>austriacum</i> a populace ještěrky obecné <i>Lacerta agilis</i> , dále otakáreka fenyklového <i>Papilio machaon</i> , zlatohlávky tmavého <i>Oxythyrea funesta</i> , zástupců rodu čmelák <i>Bombus</i> .	kosení a odklizení biomasy	1	červen-červenec od 15.září	2x ročně
			prořezávky prořezávky ve spodní části DP	1 2	říjen – únor dtto	2x za platnost plánu péče dtto

označení dilčí plochy	říměra (ha)	u plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		<i>austriacum</i> a ZCHD živočichů.				

Vysvětlivky: **naléhavost** - 1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu), 3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).